

Äldrenämnden

Tjänsteutlåtande
Dnr: 1.2.2-266/2019
Sid 1 (27)
2019-05-07

Handläggare
Anders Håkansson
Telefon: 08-508 36 208

Till
Äldrenämnden den 21 maj 2019

Tertialrapport Tertial 1 2019 för Äldrenämnden

Förslag till beslut

Äldrenämnden godkänner tertialrapport 1 och överlämnar den till kommunstyrelsen.

Margareta Östrand
T.f. Förvaltningschef

Äldrenämnden

Storforsplan 36
123 47 Farsta

08-508 36 200
stockholm.se

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys	3
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål	4
1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla	4
1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort	4
1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i	5
1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige	6
1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet.....	6
1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande	8
2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt	14
2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv	14
2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov	14
2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet	15
2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring	16
2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö	17
3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden	17
3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser	17
3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna.....	18
Uppföljning av ekonomi	25
Uppföljning av driftbudget.....	25
Investeringar.....	26
Kvalitetsarbete	26
Övrigt	27

Bilagor

Bilaga 1: Blankettset ÄN T1

Bilaga 2: Väsentlighets- och riskanalys samt internkontrollplan, reviderad version

Sammanfattande analys

Efter årets första tertial bedömer äldreförvaltningen att de mål, aktiviteter och indikatorer som framgår av verksamhetsplanen i huvudsak kommer att uppnås och genomföras under året. Sammanfattningen nedan utgår från kommunfullmäktiges tre inriktningsmål.

En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Äldreförvaltningen prognostiserar att inriktningsmålet *En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla* kommer att uppfyllas 2019. Utgångspunkterna för denna bedömning sammanfattas nedan.

Förvaltningen bedömer kunna utföra de uppdrag som givits inom äldreomsorgen. Men även det reguljära arbetet, med bland annat inspektioner och observationer, medverkar till att förbättra, utveckla och säkra kvaliteten inom äldreomsorgen.

Nätverksträffar för äldreomsorgens personal har genomförts kring ofrivillig ensamhet och en utbildningsdag kring social samvaro för att motverka ensamhet planeras för medarbetare inom förebyggande verksamheter.

Äldrenämnden har under tertialet beslutat om ett förslag till mat- och måltidspolicy. I budget 2019 har 3,0 mnkr satsats på projektet Matlyftet vars syfte är att lyfta måltiden och bidra till att bryta ofrivillig ensamhet.

Det pågår även ett projekt som syftar till att stödja utvecklingen av ett multiprofessionellt arbetssätt för personer med demenssjukdom men även till att utveckla specialiserade hemtjänstgrupper med demensinriktning. Under 2019 fördelas 10,0 mnkr till beställare och utförare för detta syfte.

I arbetet med att öka likställigheten i biståndsbedömningarna i staden har Äldrecentrum fått i uppdrag att genomföra en analys av eventuella skillnader mellan stadsdelsförvaltningarna när det gäller behovsstrukturen och vilka insatser som beviljas vid en viss behovsnivå.

Äldreförvaltningen samverkar med andra aktörer för att utveckla samarbetsformer med syfte att upprätthålla en trygg och säker utskrivning från slutenvården för den enskilde.

Det pågår ett utvecklingsarbete av anhörigstödet i staden. Fokus är att tydliggöra anhörigkonsulenternas uppdrag samt att främja fortsatt och ökad samverkan.

En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Äldreförvaltningen prognostiserar att inriktningsmålet *En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt* kommer att uppfyllas 2019. Bedömningen utgår från användandet av kravmärkta produkter och källsortering i de lokaler som förvaltningen förfogar över samt att Stockholms Trygghetsjour leasar bilar som drivs med miljödiesel. Äldreförvaltningen samordnande roll i den årliga stadsövergripande boendeplanen för 2020 med utblick mot 2040 bidrar också till måluppfyllelsen.

En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Äldreförvaltningen prognostiserar att inriktningsmålet *En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden* kommer att uppfyllas 2019.

Denna bedömning har bland annat gjorts mot bakgrund av äldrenämndens prognostiserade nollresultat. Men i detta mål inbegrips även frågor om utbildning, upphandling, innovationer,

jämställdhet samt äldreförvaltningens roll som arbetsgivare.

Satsningen på att höja utbildningsnivån inom äldreomsorgen fortsätter och grundutbildningar för vårdbiträden och undersköterskor har startat under tertialet. Under 2019 genomförs även ett särskilt språklyft med finansiering från Kompetensutvecklingssatsningen (KUS).

Äldreförvaltningen bevakar och medverkar i arbetet med forskning och utveckling vad gäller teknik och innovationer inom äldreomsorgen. Detta görs bland annat genom engagemanget i Stockholm Digital Care men också genom att utveckla digitala arbetssätt med fokus på att implementera projekten Meningsfull tillvaro och Digitala inköp.

Äldreförvaltningen har under året följt upp arbetsmiljömålen, samverkat reviderade arbetsmiljörutiner samt arbetat med ett arbetsmiljöfrämjande arbete på Stockholms Trygghetsjour.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål:

1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Äldreförvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges inriktningsmål kommer att uppfyllas. Denna bedömning har gjorts genom de uppdrag förvaltningen utför samt det reguljära arbete som bidrar till att förbättra, utveckla och säkra kvaliteten inom äldreomsorgen.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort

 Uppfylls helt

Analys

Arbetsmarknadsförvaltningen leder projektet Spången där äldreförvaltningen och utbildningsförvaltningen medverkar. Projektet är i inledningsskedet och pågår i tre år via finansiering av Europeiska socialfonden (EFS). Genom projektet ska personer som har visstidsanställningar i staden, så kallade ”Stockholmsjobb”, vikariera för tillsvidareanställda som erbjuds utbildning inom sitt yrkesområde. Målsättningen är dels att höja kompetensnivån bland stadens anställda och dels att introducera personer som står utanför arbetsmarknaden till arbete inom äldreomsorg, förskola samt inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal tillhandahållna platser för feriejobb				2	2	2 st	9 000 st	Tertial 1 2019
  Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb				0	0	0 st	1 050 st	Tertial 1 2019

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Arsmål	KF:s årsmål	Period
Analys								
Äldreförvaltningens arbetsuppgifter består till övervägande delen av strategiska uppgifter eller myndighetsutövning som inte kan betecknas vara av rutinmässig art. Det skulle kräva mycket handledning av befintlig personal till en person som saknar erfarenheter av förvaltningens uppgifter. Därmed prognostiserar äldreförvaltningen inte att det kommer att finnas någon Stockholmsjobbansställning inom förvaltningen. Däremot bidrar förvaltningen till denna typ av tjänster i och med de köp av bland annat vaktmästartjänster som görs från socialförvaltningen.								
 	Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning			1	1	1	Tas fram av nämnden	Tertial 1 2019
  	Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi			0 st	0	0 st	9 000 st	Tertial 1 2019
Analys								
Äldreförvaltningen räknar med att kunna erbjuda två feriearbetare arbete 2019. Enligt anvisningarna är det dock den nämnd som finansierar kostnaden för feriearbetare som ska ange antalet under denna indikator.								

Nämndmål:

Äldrenämnden bidrar till att fler personer är självförsörjande samt att nya medarbetare attraheras till verksamheten.

 Uppfylls helt

Beskrivning

Genom ett samarbete med arbetsmarknadsförvaltningen bidrar äldreförvaltningen i arbetet till att fler personer blir självförsörjande.

Förväntat resultat

Fler personer utanför arbetsmarknaden har genom utbildning fått möjlighet till arbete inom äldreomsorgen.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i

 Uppfylls helt

Analys

Äldreförvaltningens arbete med att motverka våld i nära relationer fortsätter, bland annat genom att komplettera socialförvaltningens generella föreläsnings- och utbildningsutbud. En grundutbildning i motiverande samtal och våld i nära relationer för biståndshandläggare har genomförts. Förvaltningen håller även i nätverksträffar för stadens biståndshandläggare för att implementera stadens program om våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck. En uppdatering och implementering av rutinerna gällande förvaltningens egna våldsförebyggande

arbete har även genomförts under tertialet.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel genomförda åtgärder inom ramen för risk- och sårbarhetsanalys (RSA)	100 %					100 %	100 %	2019

Nämndmål:

Äldrenämnden bidrar till trygghetsskapande åtgärder

 Uppfylls helt

Beskrivning

Äldreförvaltningen bidrar till stadens trygghetsskapande arbete genom förebyggande insatser, utbildning och samverkan.

Förväntat resultat

Färre äldre utsätts för brott, bedrägerier och våld. Äldreomsorgens medarbetare har kunskap att upptäcka och förebygga våld i nära relation. Samarbete sker med stadsdelsnämnderna, de lokala brottsförebyggande råden och polismyndighet.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Fortsätta arbetet med att motarbeta våld i nära relationer som drabbar äldre	2019-01-01	2019-12-31	
Analys Äldreförvaltningens arbete med att motverka våld i nära relationer fortsätter. Arbetet beskrivs närmare under analysen för målet <i>Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i.</i>			
 Äldrenämnden ska tillsammans med de lokala brottsförebyggande råden, Polisen och stadsdelsnämnderna samordna arbetet för att stoppa brott mot äldre med särskilt fokus på bedrägerier.	2019-01-01	2019-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige

 Ingen

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet

 Uppfylls helt

Analys

Psykisk ohälsa

Äldreförvaltningen har under tertialet anordnat två föreläsningstillfällen för stadens medarbetare om posttraumatiskt stressyndrom (PTSD). Under tertialet har även ett antal stadsdelsförvaltningar besökts för att ta reda på kunskapsnivån kring psykisk ohälsa och vilket utbildningsbehov som finns. Resultatet av detta ska ligga till grund för anpassade utbildningar inom området.

Minska hemlösheten bland äldre

Äldreförvaltningens samarbete med socialförvaltningen, stadsdelsförvaltningarna och Stiftelsen hotellhem i Stockholm (SHIS) om hemlösa fortsätter. Stadens beställarchef för äldreomsorg, representanter från SHIS, Boende- och behandlingsenheten och socialjourens uppsökare har etablerat kontakter för att kunna arbeta mera effektivt med förmedling av platser till äldre hemlösa. Under årets första fyra månader har fem personer erbjudits och accepterat lägenhet inom Micasa seniorboende och på seniorboendet Monumentet är nu 16 av 18 lägenheter uthyrda. Vidare har elva personer erbjudits akutboendeplats på det drogfria akutboendet för äldre.

Projektet ”Att höra till - samordnade insatser för äldre i utsatthet” startade i slutet av 2018 och fortsätter under 2019. Där medverkar Sociala Missionen, Ny Gemenskap, Hela Människan i Stockholm och Immanuelkyrkan samt tre stadsdelsförvaltningar. Projektet syftar till att identifiera och etablera kontakter med lokala mötesplatser och aktörer som möter äldre i utsatthet. Inom projektet ska även en metod utarbetas för lokal samverkan och samordning av insatser för målgruppen. Detta ska ge en stärkt delaktighet och en snabbare väg till råd och stöd.

Nämndmål:

Äldrenämnden bidrar i arbetet med förebyggande och stödjande insatser till äldre som tillhör sårbara grupper

 Uppfylls helt

Beskrivning

Genom samverkan, förebyggande insatser och utbildning för medarbete finns beredskap för att tillgodose nya, sårbara eller mindre kända målgruppers särskilda behov inom äldreomsorgen.

Förväntat resultat

Äldre som tillhör sårbara grupper erbjuds adekvat socialt stöd och har jämlika livsvillkor.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Fortsätta samverka med socialnämnden och stadsdelsnämnderna för att nå och utveckla insatser till äldre personer som tillhör sårbara grupper, exempelvis äldre personer som lever i hemlöshet, lider av psykisk ohälsa eller har en missbruksproblematik.	2019-01-01	2019-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande

 Uppfylls helt

Analys

Äldreförvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges inriktningsmål kommer att uppfyllas. Bedömningen baserar sig på att förvaltningen räknar med att kunna utföra de uppdrag som givits. Men även det reguljära arbetet, med bland annat inspektioner och observationer, medverkar till att förbättra, utveckla och säkra kvaliteten inom äldreomsorgen.

Nätverksträffar för äldreomsorgens personal har genomförts kring ofrivillig ensamhet och en utbildningsdag kring social samvaro för att motverka ensamhet planeras för medarbetare inom förebyggande verksamheter.

Äldrenämnden har under tertialet beslutat om ett förslag till mat- och måltidspolicy. I budget 2019 har 3,0 mnkr satsats på projektet Matlyftet vars syfte är att lyfta måltiden och bidra till att bryta ofrivillig ensamhet. De kommunala verksamheterna har möjlighet att ansöka medel från projektet.

Det pågår även ett projekt som syftar till att stödja utvecklingen av ett multiprofessionellt arbetssätt för personer med demenssjukdom men även till att utveckla specialiserade hemtjänstgrupper med demensinriktning. Under 2019 fördelas 10,0 mnkr till beställare och utförare för detta syfte.

I arbetet med att öka likställigheten i biståndsbedömningarna i staden har Äldrecentrum fått i uppdrag att genomföra en analys av eventuella skillnader mellan stadsdelsförvaltningarna när det gäller behovsstrukturen och vilka insatser som beviljas vid en viss behovsnivå.

Äldreförvaltningen samverkar med andra aktörer för att utveckla samarbetsformer med syfte att upprätthålla en trygghet och säker utskrivning från slutenvården för den enskilde.

Det pågår ett utvecklingsarbete av anhörigstödet i staden. Fokus är att tydliggöra anhörigkonsulenternas uppdrag samt att främja fortsatt och ökad samverkan.

Stockholms Trygghetsjour ansvarar för hela kedjan avseende trygghetslarm vilket innebär allt ifrån handläggning av ansökningar av trygghetslarm till installation, teknikövervakning och larmmottagning.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med äldrenämnden och i samråd med stadsdelsnämnderna utreda de ekonomiska och juridiska förutsättningarna för ett införande av ett förenklat beslutsfattande om hemtjänst för äldre.	2019-01-01	2019-12-31	
Analys Äldreförvaltningen medverkar i stadsledningskontorets utredning om förutsättningarna för ett förenklat beslutsfattande om hemtjänst. I enlighet med den förändring i socialtjänstlagen som trädde i kraft 1 juli 2018 omfattar utredningen servicetjänster såsom städning, tvätt, inköp och leverans av matlådor. Utredningen förväntas vara klar under våren 2019.			
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med äldrenämnden och i samråd med stadsdelsnämnderna utreda möjligheten att införa en så kallad äldreboendegaranti för personer över 85 år som ger rätt	2019-01-01	2019-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
till en plats på ett tryggt och anpassat boende.			
Analys Äldreförvaltningen deltar i kommunstyrelsens arbete med att utreda förutsättningarna för en äldreboendegaranti. Arbetet fortgår enligt plan.			
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med äldrenämnden och i samråd med stadsdelsnämnderna utreda och göra en översyn över biståndshandläggargruppen för att öka likställigheten i biståndsbedömningarna i staden.	2019-01-01	2019-12-31	
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med äldrenämnden utreda hur samarbetet med hälso- och sjukvården kan stärkas för att stödja en sammanhållen vård för äldre.	2019-01-01	2019-12-31	
Analys Storsthlm och Region Stockholm har genomfört en förstudie om detta som heter "Förutsättningar för ett hälso- och sjukvårdsavtal i Stockholms län 2019 och framåt".			
  Äldrenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och i samråd med stadsdelsnämnderna utreda hur personalkontinuiteten inom hemtjänsten kan förbättras.	2019-01-01	2019-12-31	
  Äldrenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och i samråd med stadsdelsnämnderna utreda behovet av en generösare biståndsbedömning.	2019-01-01	2019-12-31	
  Äldrenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och i samråd med stadsdelsnämnderna utvärdera arbetet med aktivitetscenter.	2019-01-01	2019-12-31	
Analys Elva stadsdelsförvaltningar har sökt centrala medel för att utveckla aktivitetscenter. Äldreförvaltningen kommer att följa upp utvecklingen av aktivitetscentra genom intervjuer och besök på enheterna. Till utvärderingen läggs resultatet från de tre frågor i Micasa boendeenkät kring deltagande och nöjdhet med aktivitetscentra. Chefer och medarbetare på aktivitetscentra har bjudits in till inspirationseminarier kring hälsofrämjande insatser för målgruppen.			
  Äldrenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och Micasa fastigheter AB samt i samråd med stadsdelsnämnderna utreda hur staden kan möjliggöra för fler kollektiva boendeformer för äldre, till exempel inom boendeformen seniorboende.	2019-01-01	2019-12-31	
Analys Utöver arbetet med seniorboenden utreds förutsättningarna för kollektivboenden för seniorer. Ett första möte har hållits i en arbetsgrupp med representanter från Stadshus AB, stadsledningskontoret, Micasa Fastigheter AB och äldreförvaltningen. Arbetsgruppen har definierat begreppet kollektiva boendeformer men där ges även exempel på denna typ av boenden som arbetsgruppen funnit i sin utblick över landet.			
  Äldrenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen utreda möjligheten att inrätta serviceassistenter och dela upp service- och omsorgsinsatser inom äldreomsorgen, både hemtjänst och på boendesidan, i syfte att omsorgsutbildad personal ska utföra omsorg och annan personal utföra service.	2019-01-01	2019-12-31	
Analys I flera av landets kommuner utreds, eller införs, personalkategorin serviceassistenter inom vård -och omsorgsboende. I en workshop som äldreförvaltningen genomfört tillsammans med stadsdelsförvaltningarna i frågan är uppfattningen att denna personalkategori kan ha ett stort värde inom just vård- och omsorgsboende. Ett införande av serviceassistenter inom hemtjänsten skulle däremot kunna innebära en försämrad personalkontinuitet därför synkroniseras denna aktivitet med aktiviteten ovan om ökad personalkontinuitet.			
  Äldrenämnden ska i samarbete med Micasa fastigheter AB och i samråd med stadsdelsnämnderna genomföra en inventering av köken på stadens vård- och omsorgsboenden och utifrån den utvärdera möjligheten att skapa fler tillagningskök. Detta för att maten ska lagas nära de äldre och förbättra källsorteringen.	2019-01-01	2019-12-31	
  Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samråd med Stockholms läns landsting utreda hur biståndsbedömarrollen kan utvecklas mot en renodling av å ena sidan myndighetsutövning, å andra sidan rådgivning och	2019-01-01	2019-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
<p>vägledning. Detta ska säkerställa en sammanhållen planering och tillgänglig uppföljning av samhällets insatser som utgår från den enskilde äldres behov och perspektiv.</p>			
<p> Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda möjligheten att få äldreomsorg på sitt modersmål.</p>	2019-01-01	2019-12-31	
<p>Analys</p> <p>Äldreförvaltningen har inlett arbetet med att undersöka möjligheten att de äldre i så stor utsträckning som möjligt får äldreomsorg på sitt modersmål. Planering pågår för en kartläggning av språkkompetens hos personalen vad gäller de nationella minoritetsspråken. I och med att staden från 2019 även är förvaltningsområde för samiska och meänkieli pågår arbete med framtagande av information på dessa språk.</p>			
<p> Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna genomföra ett projekt för matlyft inom äldreomsorgen i syfte att utveckla former för att förbättra måltidsupplevelsen, matkvaliteten och sprida goda exempel.</p>	2019-01-01	2019-12-31	
<p>Analys</p> <p>I februari 2019 tog äldrenämnden beslut om mat- och måltidspolicy som därefter överlämnades till kommunstyrelsen. I budget 2019 har förvaltningen tilldelats 3,0 mnkr för projekt Matlyftet vars syfte är att lyfta måltiden och bidra till att bryta ofrivillig ensamhet. De kommunala verksamheterna har möjlighet att ansöka om medel från Matlyftet och förslag på fördelning av medel ska beslutas äldrenämnden i juni.</p>			
<p> Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna se över utevistelsegarantin för att säkerställa möjligheterna för äldre i vård- och omsorgsboenden att vistas utomhus och delta i aktiviteter även utanför boendet. Ungdomsvårdar och den ideella sektorn kan vara en del i att uppfylla dessa mål.</p>	2019-01-01	2019-12-31	
<p>Analys</p> <p>En sammanställning av resultat från beställarenheternas individuppföljning, verksamhetsuppföljningarna och brukarundersökningen har påbörjats avseende utevistelse.</p>			
<p> Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna utreda möjligheten att ge hemtjänstmottagare som tillfälligt vistas i Stockholm möjlighet att välja utförare av hemtjänst i stadens valfrihetssystem.</p>	2019-01-01	2019-12-31	
<p> Äldrenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna utreda möjligheter till profilhemtjänst för äldre med specifika behov.</p>	2019-01-01	2019-12-31	
<p> Äldrenämnden ska kartlägga tidsåtgången beträffande de så kallade fixartjänsterna över samtliga stadsdelar i syfte att stärka innehållsmässig likvärdighet.</p>	2019-01-01	2019-12-31	
<p> Äldrenämnden ska se över sina riktlinjer för ekonomiskt bidrag till ideella organisationer. I översynen ska hänsyn tas till ideella organisationers lokalkostnader.</p>	2019-01-01	2019-12-31	
<p> Äldrenämnden ska utreda förutsättningar för medicinering och frivillig läkarundersökning i hemmet för att minska risken för felmedicinering.</p>	2019-01-01	2019-12-31	
<p> Äldrenämnden ska utreda förutsättningarna för att ickevalsalternativet inom hemtjänsten ska utgå från en mångfald av utförare.</p>	2019-01-01	2019-12-31	
<p> Äldrenämnden ska utreda hur staden på bästa sätt kan stödja verksamhetsområdet i samband med övergång till förändrade arbetssätt med hjälp av nya digitala stöd. Vidare behöver uppdraget omfatta hur vald modell på bästa sätt införs samt utredning om hur nuvarande metodstöd behöver anpassas till vald modell eller modeller. Uppdraget ska så långt det är möjligt och lämpligt ta avstamp i nationella standarder och språk.</p>	2019-01-01	2019-12-31	

Nämndmål:

Äldrenämnden skapar förutsättningar för att äldre har en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande.

● Uppfylls helt

Beskrivning

Äldrenämnden ansvarar för stadsövergripande frågor rörande äldreomsorg. I dialog med stadsdelsnämnderna samordnar och utvecklar nämnden äldreomsorgen i staden.

Förväntat resultat

Stockholms äldreomsorg präglas av kvalitet och valfrihet. Äldre är nöjda och trygga med äldreomsorgen och upplever att de kan påverka de insatser som tillhandahålls.

Analys

Multiprofessionella och specialiserade hemtjänstgrupper med inriktning mot demens

Detta projekt syftar till att stödja utvecklingen av multiprofessionellt arbetssätt för personer med demenssjukdom samt att utveckla specialiserade hemtjänstgrupper med inriktning mot demens. Medel för 2019 om 10,0 mnkr har fördelats till elva beställarenheter och 65 specialiserade hemtjänstgrupper.

Beställarenheterna fortsätter arbetet med att öka samverkan mellan hemtjänst, beställarenheterna, anhörigkonsulenterna, primärvården, minnesmottagningarna och socialtjänsten. Fokus under 2019 är att öka demenskompetensen hos biståndshandläggarna och att förebygga våld och utåtagerande beteende hos personer med demenssjukdom. Utifrån de nationella demensriktlinjerna har en checklista utformats för att pröva behovsbedömningar av personer med demensdiagnos.

En nätverksträff med de specialiserade hemtjänstgrupperna har haft fokus på att uppmärksamma ofrivillig ensamhet och att samverka med öppna träffpunkter, mötesplatser och aktivitetscentra. Samverkan mellan hemtjänst och biståndshandläggare har stärkts genom två gemensamma utbildningsdagar kring bemötande och att förebygga våld hos personer med demensdiagnos.

Stjärnmärkt demensomsorg

I dagsläget är det sju enheter i staden som är Stjärnmärkta. En andra utbildningsomgång av 14 nya Stjärninstruktörer genomfördes i mars månad av Stiftelsen Svenskt Demenscentrum. Deltagarna kom från hemtjänst, servicehus och vård- och omsorgsboenden. Av förra årets tidigare deltagande enheter uppfyllde fyra av fem Svenskt demenscentrums krav för att få en förnyad Stjärnmärkning för 2019.

Överenskommelse om bibehållet kostnadsansvar vid flytt till särskilt boende mellan länets kommuner

Kommunfullmäktige beslutade den 8 april 2019 att anta en överenskommelse med Storsthlm om bibehållet kostnadsansvar vid flytt till särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län. Enligt uppgift från Storsthlm har ytterligare 14 andra kommuner inom länet beslutat att anta överenskommelsen, som träder i kraft den 1 juli 2019.

Samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård

Äldreförvaltningen, hälso- och sjukvårdsförvaltningen och Äldrecentrum deltar i vårdssamarbetsmöten tillsammans med stadsdelsförvaltningarna, primärvården och slutenvården. Syftet med dessa möten är att stötta implementeringsarbetet och utveckla samarbetsformer för att upprätthålla en trygg och säker utskrivning för den enskilde.

Äldreförvaltningen arbetar med Storsthlm och Region Stockholm för att bereda en ny långsiktig överenskommelse som ska ersätta den tillfälliga överenskommelsen utifrån Lagen om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård.

Medicinska delegeringar

I samarbete med Bromma och Södermalms stadsdelsförvaltningar bedrivs ett projekt för att utarbeta nya rutiner för delegeringar från primärvården till hemtjänstens personal. Rutinerna har varit ute på remiss hos de aktuella hemtjänstverksamheterna samt hos de landstingsfinansierade vårdcentralerna som är belägna inom dessa stadsdelsområden. Inkomna synpunkter ska utvärderas och beslut ska tas om en eventuell kommande testperiod för dessa rutiner.

Samverkan mellan primärvårdsrehab och förebyggande verksamhet

Äldreförvaltningen har inlett diskussioner med såväl primärvårdsrehab som idrottsförvaltningen om att öka utbudet av förebyggande verksamheter som riktas till äldre men även för att öka samverkan kring dessa verksamheter. En pilotstudie i en stadsdelsförvaltning kring fallprevention för äldre i ordinärt boende planeras.

På en temadag om goda kostvanor för äldre i ordinärt boende har personal från stadens förebyggande verksamheter deltagit. Arbetet kring att uppmärksamma hur undernäring kan uppstå och hur kostråd kan följas upp i de förebyggande verksamheterna kommer att fortsätta.

Stöd till anhöriga

Med utgångspunkt från den kartläggning av anhörigstödet som genomfördes 2018 fortsätter utvecklingsarbetet av anhörigstödet i staden. Fokus är att tydliggöra anhörigkonsulenternas uppdrag samt att främja fortsatt och ökad samverkan mellan anhörigkonsulenterna.

Kvalitetsuppföljning på individnivå

Under tertialet har ett första resultat hämtats från den stadsgemensamma modell för kvalitetsuppföljning på individnivå som görs av biståndshandläggarna. Varje stadsdelsförvaltning har fått en egen resultatrapport med jämförelser mellan kön och regiformer gällande insatserna hemtjänst och vård- och omsorgsboende. De enheter som fått minst sju svar har fått resultat för den egna verksamheten att jämföra med stadens totala resultat.

Stockholms trygghetsjour

Stockholms Trygghetsjour ansvarar för hela kedjan avseende trygghetslarm vilket innebär allt ifrån handläggning av ansökningar av trygghetslarm till installation, teknikövervakning och larmmottagning. Under året har det hittills inkommit i snitt 2 400 larmansrop per dygn.

Inom avdelningen pågår ett arbete med att se över, uppdatera och säkerställa enhetens rutiner vid biståndsbedömning.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Följa upp konsekvenser av nya utskrivningsregler för personer som kommer från slutenvård.	2019-01-01	2019-12-31	
 Genom sitt uppdrag kring nutrition öka samordningen och stödet till stadsdelsnämndernas dietister i syfte att förbättra måltidsupplevelsen inom äldreomsorgen samt bidra till att maten har ett bra näringsinnehåll och i allt högre grad är ekologisk.	2019-01-01	2019-12-31	
 I samarbete med stadsdelsnämnderna fortsätta utveckla ramtid inom hemtjänsten i syfte att stärka valfriheten och förbättra medarbetarnas arbetsmiljö	2019-01-01	2019-12-31	
Analys Som ett led i den fortsatta implementeringen av "Anvisningar för beställning och genomförandeplan för hemtjänst" (ramtid), har äldreförvaltningen deltagit i dialogmöten mellan beställare och kommunala utförare i två stadsdelsförvaltningar. Fler dialogmöten planeras under 2019. Förvaltningen kommer att skicka ut en enkät till de som utbildades till förändringsledare 2017 för att få en bild av läget och om det behövs ytterligare utbildning eller annat stöd.			
 I samråd med stadsdelsnämnderna säkerställa en tillförlitlig informationsöverlämning sker inom hemtjänsten och särskilda boenden.	2019-01-01	2019-12-31	
 I samverkan med stadsdelsnämnderna utveckla möjligheterna inom staden för avlastning av anhöriga genom korttidsplatser.	2019-01-01	2019-12-31	
 I samverkan med stadsdelsnämnderna vidareutveckla arbetet med anhörigstöd till närstående i syfte att stödja och vägleda i kontakten med kommunen, regionen eller andra myndigheter.	2019-01-01	2019-12-31	
 Utbilda och sprida information om hur värmeböljor ska hanteras i verksamheten.	2019-01-01	2019-12-31	
 Äldrenämnden ska arbeta aktivt med frågan om hur ensamhet och social isolering bland äldre kan minska.	2019-01-01	2019-12-31	
Analys Att uppmärksamma ofrivillig ensamhet hos äldre har varit fokus på nätverksträffar för specialiserade hemtjänstgrupper, biståndshandläggare och utförare inom hemtjänsten. En utbildningsdag kring social samvaro och hur ensamhet kan minskas planeras för medarbetare för personal i de förebyggande verksamheterna. Detta ska göras inom ramen för uppdraget att utveckla hälsofrämjande insatser för personer i tidigt skede av demenssjukdom. Även satsningarna på matlyftet och ungdomsbesöken bidrar till att minska ensamhet och social isolering.			
 Äldrenämnden ska fortsätta att arbeta med reflektionstid för personal inom hemtjänsten	2019-01-01	2019-12-31	
Analys Under tertiet har en tredje utbildningsomgång av reflektionsledare påbörjats. Inriktningen är hemtjänstenheter med demensinriktning. Deltagande enheter i den andra utbildningsomgången erbjuds visst ekonomiskt stöd för att komma igång med schemalagd reflektion parallellt som reflektionsledarna får handledning av stiftelsen Äldrecentrum. Ett nätverk har startats av äldreförvaltningen för färdigutbildade reflektionsledare i syfte att kunna utbyta erfarenheter, tips och goda exempel.			
 Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna fortsätta arbetet med "Tryggt mottagande i hemmet"	2019-01-01	2019-12-31	
Analys De stadsdelsförvaltningar som implementerat "Tryggt mottagande hemmet" fortsätter att utveckla arbetssätten i samarbete med äldreförvaltningen.			
 Öka kunskapen om och utveckla bemötandet av äldre hbtq-personer.	2019-01-01	2019-12-31	
Analys Under våren 2019 erbjuds stadens biståndshandläggare, anhörigkonsulenter, kommunala hemtjänstutförare och öppna träffpunkter två föreläsningstillfällen om HBTQ och våld. Föreläsningen är ett samarbete med RFSL och kommer att ge kunskap och verktyg för att bättre kunna bemöta HBTQ personer på ett respektfullt sätt. Vidare kommer heteronormen belysas och hur den påverkar det sociala arbetet.			

KF:s inriktningsmål:

2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Äldreförvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges inriktningsmål kommer att uppfyllas. Denna bedömning har gjorts genom den boendeplanering som förvaltningen samordnar och det miljöarbete som pågår inom förvaltningen.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv

 Uppfylls helt

Analys

Projektet Stockholm Digital Care samarbetar med både offentlig sektor och företagare kring utvecklingen av välfärdsteknik. Projektet beskrivs närmare under nämndmålet *Äldrenämnden ska främja innovation och digital utveckling*

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Arsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel upphandlad verksamhet i konkurrens	0,82 %					0,4 %	Tas fram av nämnd/ styrelse	2019

Nämndmål:

Äldrenämnden bidrar till målet genom att förmedla verksamhetens krav och behov med företag som utvecklar tekniska produkter

 Uppfylls helt

Beskrivning

Genom att förvaltningen samverkar med privata utförare i projekt och annat utvecklingsarbete så medverkar detta till att göra Stockholm till en företagsvänlig stad.

Förväntat resultat

De företag som äldreförvaltningen samarbetar med ska uppleva samarbetet som givande.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov

 Uppfylls helt

Analys

Äldreförvaltningen har samordnat den årliga stadsövergripande boendeplanen för 2020 med utblick mot 2040. Arbetet har skett i samarbete med stadsledningskontoret, Micasa och stadsdelsförvaltningarna. Till grund för arbetet ligger de fyra regionernas boendeplaner som har behandlats i respektive stadsdelsnämnd under april 2019. Äldrenämnden behandlar planen på sammanträdet den 21 maj och kommunstyrelsen på sammanträdet i augusti.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Bostadsförmedlingen ska i samråd med äldrenämnden och stadsbyggnadsnämnden ta fram och implementera en strategi för att öka de äldres tillgång till bostadsbeståndet med fokus på ökad tillgänglighet och effektiv bostadsanpassning	2019-01-01	2019-12-31	

Nämndmål:

Äldrenämnden bidrar till en mångfald av boendeformer för äldres skiftande behov

 Uppfylls helt

Beskrivning

Äldreförvaltningen samordnar den årliga stadsövergripande boendeplaneringen.

Förväntat resultat

Det finns ett brett utbud av boendeformer för äldre.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 I samarbete med Micasa Fastigheter AB i kommande äldreboendeplanering beakta framtida behov av seniorbostäder utifrån den prognostiserade demografiska utvecklingen	2019-01-01	2019-12-31	
Analys			
I det pågående arbetet med äldreboendeplanen tas även hänsyn till det framtida behovet av seniorbostäder.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet

 Uppfylls helt

Analys

De bilar som används inom äldreförvaltningen är utrustade med miljövänliga, odubbade däck. Senare under 2019 kommer befintliga bilar att ersättas i och med stadens nya avtal på området. Förvaltningen har utöver detta en eldriven bil. Samtliga bilar är utrustade med alkolås.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel miljöbränsle i stadens etanol- och biogasfordon	81,8 %			39,7 %	65 %	65 %	86 %	Halvår 1 2019

Nämndmål:

Äldrenämndens transporter är miljöanpassade

 Uppfylls helt

Beskrivning

Minskningen av växthusgaser ska ske genom hållbara transporter, leveranser och ett hållbart resande.

Förväntat resultat

Utsläpp av växthusgaser ska minska.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring

 Uppfylls helt

Analys

Äldreförvaltningen har fortsatt samarbetet med de ideella organisationerna under årets första tertiäl. Inom organisationerna finns ett utbud som ger äldre möjlighet till social samvaro. En översyn av riktlinjerna för de ideella organisationerna kommer att göras under 2019.

Även förvaltningens arbete med att tillskapa och utveckla stadens aktivitetscenter bidrar till måluppfyllelsen. Dessa center har som huvudsaklig uppgift att ordna aktiviteter och främja social gemenskap, motverka otrygghet samt bidra till fysisk aktivitet för boende och äldre i närområdet.

Nämndmål:

Äldrenämnden främjar sociala och kulturella upplevelser för äldre

 Uppfylls helt

Beskrivning

Genom stöd till frivilligorganisationer främjas sociala aktiviteter för äldre.

Förväntat resultat

Fler äldre lever ett aktivt och självständigt liv. Upplevelsen av ofrivillig ensamhet och otrygghet minskar.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö

 Uppfylls helt

Analys

Äldreförvaltningens medarbetare ska medverka till att verksamheten utgör en minimal belastning på miljön, till exempel genom att följa förvaltningens resepolicy och riktlinjer vad gäller upphandling och inköp. Miljömärkta eller ekologiska varor väljs i så stor utsträckning som möjligt.

Källsortering av hushållsavfall är införd i de två administrativa lokaler som förvaltningen förfogar över och förvaltningen arbetar kontinuerlig med att förbättra inomhusmiljön i förvaltningens lokaler. Miljöaspekten är även en del i de upphandlingar av äldreomsorg som förvaltningen arbetar med.

Nämndmål:

Äldrenämnden bidrar till en hållbar livsmiljö

 Uppfylls helt

Beskrivning

Inköpen ska vara av miljömärkta och ekologiska varor och det ska finnas en miljövänlig källsortering. Förvaltningen ska vidare följa sin resepolicy och de miljömål och riktlinjer som gäller för stadens verksamheter.

Förväntat resultat

Äldreförvaltningens miljöpåverkan ska vara så låg som möjligt.

KF:s inriktningsmål:

3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Äldreförvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges inriktningsmål är uppfyllt. Denna bedömning har gjorts genom att förvaltningen anordnar utbildningar för äldreomsorgens personal, medverkar i innovativa projekt, genomför upphandlingar av hög kvalitet samt att äldrenämndens budgetram inte överskrids.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

 Uppfylls helt

Analys

Äldreförvaltningen prognostiserar efter årets fyra första månader ett nollresultat.

Äldreförvaltningens medarbetare ges inblick i ekonomin på förvaltningsmöten samt på arbetsplatsträffar för Stockholms trygghetsjour.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flicko r	Perio dens utfall VB 2018	Progno s helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %			97,1 %		100 %	100 %	Tertial 1 2019
  Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %			97,1 %		100 %	100 %	Tertial 1 2019
  Nämndens prognossäkerhet T2	0 %			-3 %		+/-1 %	+/- 1 %	2019

Nämndmål:

Äldrenämndens verksamheter är kostnadseffektiva

 Uppfylls helt

Beskrivning

Äldreförvaltningens förslag till budget för år 2019 är netto 179,3 mnkr och en investeringsbudget om 2,9 mnkr.

Äldreförvaltningen bidrar till målet genom att verksamheterna drivs inom givna ekonomiska ramar och uppfyller målen. Nämnden har god ekonomistyrning och bevakar den ekonomiska utvecklingen under året.

Förväntat resultat

En ekonomi i balans

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

 Uppfylls helt

Analys

Detta mål inbegriper flera av de centrala frågor som inte redovisas under äldreomsorgsmålet 1.5. Det handlar om utbildning, upphandling, innovationer, jämställdhet samt äldreförvaltningens roll som arbetsgivare. För dessa områden har fem nämndmål beslutats. Gällande utbildning, upphandling, innovationer och jämställdhet bedömer förvaltningen att målet uppnås genom att de uppdrag som givits bedöms kunna genomföras under 2019. Vad gäller nämndmålet *Äldrenämnden är en bra arbetsgivare* så uppnås målet delvis. Med tanke

på att utfallet för detta mål är relativt nära kommunfullmäktiges mål och att övriga fyra nämndmål uppnår sina mål helt bedömer förvaltningen ändå att mål 3.2 uppnås i sin helhet.

Satsningen på att höja utbildningsnivån inom äldreomsorgen fortsätter och i februari startade grundutbildningar för vårdbiträden och undersköterskor. Under 2019 genomförs även ett särskilt språklyft med finansiering från Kompetensutvecklingsatsningen (KUS).

Äldreförvaltningen bevakar och medverkar i arbetet med forskning och utveckling vad gäller teknik och innovationer inom äldreomsorgen. Detta görs bland annat genom engagemanget i Stockholm Digital Care men också genom att utveckla digitala arbetssätt med fokus på att implementera projekten Meningsfull tillvaro och Digitala inköp.

Äldreförvaltningen har under tertialet följt upp arbetsmiljömålen, samverkat reviderade arbetsmiljörutiner samt arbetat aktivt med ett arbetsmiljöfrämjande arbete på Stockholms Trygghetsjour.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2018	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Aktivt Medskapandeindex ♀	74	72	74	79		81	82	2019
Analys AMI har sjunkit för perioden. Den främsta sänkningen finns på enheten Trygghetsjouren.								
  Andel elektroniska inköp	89 %			37 %	75 %	65 %	tas fram av nämnden	Tertial 1 2019
  Andel tjänsteutlåtanden som innehåller en jämställdhetsanalys	100 %			70 %	90 %	85 %	tas fram av nämnd	Tertial 1 2019
  Andel upphandlade avtal där en plan för systematisk uppföljning har tagits fram	100 %			100 %		100 %	87%	2019
  Index Bra arbetsgivare				77		84	85	2019
Analys Uppgifter för index redovisas i tertialrapport 2.								
  Sjukfrånvaro ♀	4,5 %	2,1 %	5 %	4,3 %	4,2 %	4,2 %	tas fram av nämnd	Tertial 1 2019
Analys Förvaltningen har något fler långtidssjukskrivna medarbetare under perioden vilket ger högre utfall än prognostiserat.								
  Sjukfrånvaro dag 1-14 ♀	1,8 %	1,8 %	1,8 %	1,8 %	1,8 %	1,8 %	tas fram av nämnd	Tertial 1 2019

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Äldrenämnden ska ta fram ett stadsgemensamt introduktionsprogram för att underlätta rekrytering och kunna	2019-01-01	2019-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
behålla redan anställda sjuksköterskor			

Nämndmål:

Äldrenämnden bidrar till att stärka medarbetarnas kompetens inom äldreomsorgen.

 Uppfylls helt

Beskrivning

Erbjuda övergripande utbildning, fortbildning och kompetensutveckling för äldreomsorgens personal.

Förväntat resultat

Ökad kompetens hos äldreomsorgens medarbetare. All tillsvidareanställd personal har goda språkkunskaper och grundutbildning.

Analys

Utbildning och språksatsning

Satsningen på att höja utbildningsnivån inom äldreomsorgen fortsätter och i februari startade grundutbildningar för vårdbiträden och undersköterskor. Under 2019 genomförs ett särskilt språklyft inom äldreomsorgen där förvaltningen har beviljats totalt 19,7 mnkr, varav 13,6 mnkr från Kompetensutvecklingssatsningen (KUS) och 6,1 mnkr från Omställningsfonden. I mars startade en kurs där utbildning i svenska och vårdämnen kombineras under ett år. Eftersom det finns stora variationer i förkunskaper kommer det finnas möjlighet för deltagarna att läsa vård- och omsorgskurserna i ett lägre tempo. Utbildning av 100 språkombud samt en chefsutbildning är under planering. Vidare pågår arbetet med att ta fram ett språkstödande spel som ska kunna spelas med de äldre på vård- och omsorgsboenden och på stadens träffpunkter. Spelet är tänkt att ge de äldre en trevlig stund och samtidigt stimulera till utvecklande kommunikation mellan de äldre och medarbetarna.

Äldreförvaltningen har tillsammans med de stadsdelsförvaltningar som har akademiska noder, fastställt en uppdaterad definition på Akademisk nod. I nätverket mellan stadens högskolor och akademiska noder sker informationsöverföring mellan organisationerna samt fördelning av platser för verksamhetsförlagd praktik.

Forskningsprogrammet DöBra, som syftar till att utveckla omsorgen i livets slut, har fortsatt sitt samarbete med äldreförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna Bromma, Enskede-Årsta-Vantör, Kungsholmen och Skärholmen. För närvarande testas material och arbetssätt på Mälarbackens- och Serafens vård- och omsorgsboende.

Förbättrad arbetssituation för biståndshandläggare

I enlighet med handlingsplanen för socialsekreterare och biståndshandläggare har arbetet fortsatt under 2019. Förvaltningen har beviljats 1,2 mnkr av KUS-medel för att finansiera en påbyggnadsutbildning i socialrätt med tyngdpunkt på regler som har betydelse för det sociala arbetet.

I januari startade en högskoleutbildning för biståndshandläggare om demenssjukdom i ett socialt perspektiv. Fokus är biståndshandläggarens funktion och uppdrag i mötet med personer som har en demenssjukdom, dess närstående och vårdaktörer. I mars genomfördes en introduktionsutbildning för nyanställda biståndshandläggare.

Utbildning i kollegial observation

Under tertialet har utbildning inom kollegial observation genomförts i Södermalms stadsdelsförvaltning. Sammanlagt deltog elva omvårdnadspersonal och fyra chefer. Två nätverksträffar har också genomförts för personal som tidigare gått utbildningen. Detta i syfte att ge stöd, dela erfarenheter mellan stadsdelsförvaltningar samt sprida goda exempel.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Genomföra en utbildningssatsning i det svenska språket för personal inom äldreomsorgens medarbetare.	2019-01-01	2019-12-31	
Analys Utbildningssatsningen i det svenska språket fortsätter. Detta redovisas under detta mål, rubriken Utbildning och språksatsning.			
 I samarbete med stadsdelsnämnderna arbeta för att säkerställa den framtida personal- och kompetensförsörjningen inom äldreomsorgen med särskilt fokus på språkkompetens hos medarbetarna.	2019-01-01	2019-12-31	

Nämndmål:

Äldrenämnden genomför upphandlingar av hög kvalitet i enlighet med Stockholms stads upphandlings- och konkurrenspolicy.

 Uppfylls helt

Beskrivning

Aktivt arbete med förfrågningsunderlagen.

Förväntat resultat

Upphandlingar av hög kvalitet genomförs.

Analys

Hemtjänst

Förfrågningsunderlaget för hemtjänst har reviderats med anledning av det nya kravet om tillståndsplikt som började gälla den 1 januari 2019 för bland annat hemtjänst. Befintliga utförare omfattas av övergångsregler och får bedriva verksamheten vidare tills IVO:s beslut vunnit laga kraft, vilket väntas ske under maj månad. Två hemtjänstutförare har valt att inte ansöka om tillstånd och har därmed avslutat sina verksamheter. Under första tertialen har också två hemtjänstkontrakt sagts upp av förvaltningen.

Centrala entreprenadupphandlingar, tillstånd och avtal

Under tertialet har inkomna anbud i 2019 års centrala entreprenadupphandling utvärderats. Den 26 mars beslutade äldrenämnden om tilldelningsbeslut i upphandlingen, som omfattade två vård- och omsorgsboenden. Avtal har tecknats avseende driften för ett av boendena. Det

andra beslutet är föremål för överprövning varför avtal inte tecknats för detta boende.

I enlighet med budget 2019 ska ansvaret för de centrala entreprenadupphandlingarna avseende vård- och omsorgsboenden återtas av kommunstyrelsen. Arbetet med att överföra ansvaret till kommunstyrelsen och stadsledningskontoret har påbörjats. Förberedelser inför 2020 års centrala entreprenadupphandling kommer att ske i nära samverkan mellan stadsledningskontoret och äldreförvaltningen.

I mars 2019 utfärdade Inspektionen för vård och omsorg (IVO) tillstånd för Bergsunds och Kampementets vård- och omsorgsboenden, vars ansökningar IVO avslog i februari 2018. Med anledning av detta har arbetet påbörjats inom Södermalms- respektive Östermalms stadsdelsförvaltningar för överlämnande av driften för dessa boenden till berörd entreprenör. Övertagande av dessa verksamheter planeras ske i maj respektive juni 2019.

Nämndmål:

Äldrenämnden ska främja innovation och digital utveckling

 Uppfylls helt

Beskrivning

Genom att bevaka och medverka i arbetet med forskning och utveckling inom teknik och innovationer inom äldreomsorgen.

Förväntat resultat

Ökad kvalitet i äldreomsorgen genom ökad digital kunskap och fler innovationer.

Analys

Stockholm Digital Care

Under tertialet har Stockholm Digital Care (SDC) förberett tester i tre testmiljöer, Skärholmen, Huddinge och Nacka. Produkterna som ska testas är en applikation för att stödja kommunikation med anhöriga, en klocka med inbyggt fallarm samt en applikation som stöttar personalen i att bemöta personer med demenssjukdom. SDC samlade cirka 50 personer från både offentlig sektor och företagssidan i ett lunchseminarium för att diskutera hur man kan räkna på ekonomiska effekter av införandet av välfärdsteknik.

EIT-Health

Förvaltningen medverkar i projektet Care, ett av projekten inom EIT-Health, som arbetar med att ta fram öppna, webbaserade utbildningar för anhängvårdare och omvårdnadspersonal.

Digitala arbetsätt

Under våren har äldreförvaltningen tillsatt en projektledare som ska fortsätta att utveckla digitala arbetsätt med fokus på implementering av de tidigare pilotprojekten *Meningsfull tillvaro* och *Digitala inköp*. En samarbetsyta har skapats för *Meningsfull tillvaro* där förslag på arbetsätt, tips, nödvändiga förutsättningar, lathundar samt utvärderingar av digitala stöd har tillgängliggjorts för samtliga medarbetare. En liknande samarbetsyta för *Digitala inköp* är klar under april månad.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stockholms Trygghetsjour ska utreda ett införande av digital utveckling och möjliggöra välfärdsteknik på larmmottagningen. Utredningen ska omfatta teknik, funktion, kompetens och organisation.	2019-01-01	2019-12-31	
Analys Utredningen har påbörjats.			

Nämndmål:

Äldrenämnden skapar förutsättningar för en äldreomsorg som är jämställd och inkluderande

 Uppfylls helt

Beskrivning

Alla ska bli bemötta med respekt och kunskap oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Arbetet för jämställdhet mellan kvinnor och män ska vara aktivt i alla delar av stadens verksamheter.

Förväntat resultat

Män och kvinnor ska inte diskrimineras utifrån deras könstillhörighet.

Analys

En utbildning har påbörjats där 13 personer inom äldreförvaltningen genomgår utbildning för HBTQ-diplomering.

Nämndmål:

Äldrenämnden är en bra arbetsgivare

 Uppfylls delvis

Beskrivning

Äldreförvaltningen ska vara en hälsosam och attraktiv arbetsplats. Chefer och medarbetare ska i enlighet med förvaltningens gemensamma värdegrund arbeta aktivt för att främja god arbetsmiljö samt en öppen och tillitsfull organisationskultur. Värdegrunden och förvaltningens verksamhetsidé utgör, tillsammans med stadens personalpolicy, verktyg för dialog kring förhållningssätt, bemötande, individuell löneutveckling och verksamhetsutveckling.

Förvaltningen arbetar mot arbetsmiljömål för att främja god organisatorisk och social arbetsmiljö, en arbetsplats fri från diskriminering trakasserier, mobbing, hot och repressalier samt stärkt medskapande index. Målen ska fortsätta att implementeras i organisationen under 2019. Äldreförvaltningen ska vara ett föredöme som offentlig arbetsgivare där effektiva arbetsätt, tillvaratagande av digitaliseringens möjligheter och kontinuerlig kompetensutveckling utgör grundstenar i förvaltningens personalstrategi.

Äldreförvaltningens chefer utövar ett modernt ledarskap präglat av tillit med öppen och tillåtande kultur. Chefer ska fortsätta att stärkas i sitt ledarskap och chefsförsörjningen säkras långsiktigt.

Förväntat resultat

Nöjda medarbetare och låg sjukfrånvaro

Analys

Äldreförvaltningen har under tertialet följt upp arbetsmiljömålen, samverkat kring de reviderade arbetsmiljörutinerna samt arbetat aktivt med ett främjande arbetsmiljöarbete på Stockholms Trygghetsjour. Vidare har de nya lönekriterierna på förvaltningen använts i årets löneöversyn.

Arbetet med värdeorden och värdegrunden fortsätter och förvaltningens medarbetare ska bjudas in till dialog om den fortsatta utvecklingen av värdegrundsarbetet.

Flera nya chefer har rekryterats till förvaltningen vilket innebär att några enheter startar om vad gäller uppföljning av arbetsmiljön. Det gäller exempelvis arbetstid och arbetsbelastning samt utveckling av medarbetarskapet.

Resultatet av årets medarbetarenkät visar att förvaltningens totala resultat har sjunkit fem procentenheter. Det är mest tydligt hos enheten Trygghetsjouren och bland medarbetare 25-34 år som resultatet har sjunkit. Förvaltningen ska arbeta aktivt för att riskbedöma, diskutera och utarbeta handlingsplaner under året.

Stockholms trygghetsjour fortsätter den arbetsmiljösatsning som påbörjades hösten 2018. Utredning, analys och förslag till åtgärder utförs av företagshälsovården. Återkoppling och förslag till åtgärder kommer att ges under andra kvartalet

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Medarbetarenkätens resultat följs aktivt upp genom avdelningarnas handlingsplaner	2019-01-01	2019-12-31	
Analys Alla avdelningar har startat arbetet med handlingsplaner utifrån sina resultat.			

Uppföljning av ekonomi

Uppföljning av driftbudget

Belopp i mnkr	Justerad budget 2019	Justerad bokföring	Prognos	Avvikelse
Nämnd och råd	1,3	0,5	1,3	0
Staben	15,2	5,3	15,2	0
Utvecklingsavdelningen	41,4	11,7	41,4	0
Förvaltningsgemensamma kostnader	9,9	3,3	9,9	0
Planeringsavdelningen	75,7	11,2	75,7	0
Stockholms Trygghetsjour	67,5	22,5	67,5	0
Avskrivningar	5	1,7	5	0
Internränta	0,1	0,0	0,1	0
Summa kostnader	216,1	56,2	216,1	0
Nämnd och råd	0	0	0	0
Staben	0	0	0	0
Utvecklingsavdelningen	3,8	0,5	3,8	0
Förvaltningsgemensamma kostnader	0	0	0	0
Planeringsavdelningen	23,4	0,2	23,4	0
Stockholms Trygghetsjour	6,6	2,5	6,6	0
Summa intäkter	33,8	3,2	33,8	0
Netto/avvikelse	182,3	53,04	182,3	0

Nämndens budget för år 2019 uppgår, efter budgetjusteringar till 216,1 mnkr i kostnader och 33,8 mnkr i intäkter. Detta motsvarar en nettobudget om 182,3 mnkr.

Utfallet efter årets första tertial är lågt vilket i huvudsak beror på att förvaltningens uppdrag gällande utbildningsinsatser inte avslutats. Det gäller dels satsningen på undersköterskor inom äldreomsorgen och dels kompetensutvecklingsinsatser finansierade med kompetensutvecklingsmedel (KUS-medel). Vikarieersättning för utbildningar faktureras först efter avslutad kurs varför den största delen av kostnaden för dessa satsningar kommer att belasta höstens resultat.

Inom satsningen på specialiserade hemtjänstgrupper med inriktning mot demens har 11 beställarenheter och 65 specialiserade hemtjänstgrupper beviljats drygt 10,6 mnkr och uppdraget löper enligt plan.

En ökad satsning om 3,0 mnkr på ungdomsbesök i äldreomsorgen beviljades i kommunstyrelsens "Avstämning av mål och budget för år 2019". Detta innebär att den totala

budgeten för ungdomsbesök uppgår till 7,5 mnkr. Också detta uppdrag löper enligt plan.

Övriga driftskostnader

Gällande utbytet av stadens datorer skulle äldreförvaltningens datorer, vid tiden för budgetering, bytas ut i maj månad. På grund av förseningar kommer utbytet istället äga rum i mitten av september. Då nuvarande lösning har en högre kostnad kan det innebära att budgeten för datorer/IT kommer att överskridas.

Kostnaden för externa tjänster förväntas också bli något högre än budgeterat, bland annat beroende på den utökade arbetsmiljöinsatsningen vid Stockholms Trygghetsjour.

I nuläget förväntas dock dessa överskridanden täckas av överskott inom respektive avdelning.

Investeringar

mnkr	Investeringsram	Utfall Tertial 1	Prognos helår
Inventarier	0,1	0	0,1
Digitala larm	2,8	0,9	2,8
Summa utgifter	2,9	0,9	2,9

Förvaltningens huvudsakliga investeringsbehov gäller inköp av digitala trygghetslarm. Under 2018 slutfördes utbytet av analoga larm till digitala dito och inköpen under 2019 och framåt avser löpande nyinstallation samt utbyte av trasiga larm.

Övriga utgifter för investeringar avser kompletteringar av inventarier i form av möbler och lokalutrustning.

Kvalitetsarbete

Under 2018 utarbetade äldreförvaltningen ett ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete enligt Socialstyrelsens föreskrifter.

Äldreförvaltningen följer strukturerat och kontinuerligt upp de processer och arbetssätt som ingår i nämndens reglemente och årliga budgetuppdrag för att utveckla processer, rutiner och arbetssätt. Resultat från olika utvärderingar av förvaltningens arbete har använts som underlag i det ständiga förbättringsarbetet.

De synpunkter och klagomål som inkommit har i huvudsak hanterats av äldreförvaltningens inspektörer. Dessa klagomål sammanställs för att undersöka om det finns något mönster eller några trender som behöver åtgärdas. En arbetsgrupp bestående av medarbetare från varje avdelning träffas regelbundet för att gå igenom avvikelser och händelser samt planera för eventuella åtgärder.

Medarbetarnas arbetsmiljö följs upp genom de årliga resultaten från medarbetarenkäten. För att förbättra arbetsmiljön analyseras resultaten och handlingsplaner tas fram för de områden som behöver förbättras.

Äldreförvaltningen har spridit information om kvalitetsutmärkelsen i de nyhetsbrev som gått ut till samtliga stadens utförare av äldreomsorg. Ämnet har även lyfts på de utförarmöten för hemtjänst och vård- och omsorgsboende som äldreförvaltningen samordnar samt vid de

inspektioner och kvalitetsobservationer som genomförts under tertialet.

Förvaltningen har under året även medverkat i en rad innovationsprojekt vilka beskrivs under nämndmålet *Äldrenämnden ska främja innovation och digital utveckling*.

Övrigt

Synpunkter och klagomål

Från 1 januari till 31 mars har inspektörerna hanterat 63 ärenden i form av synpunkter och klagomål, frågor samt inkommande information. Dessa ärenden har hanterats enligt inspektörernas rutiner vilket kan innebära inspektion, att kontakt tas med uppgiftslämnare, verksamheter, aktuell stadsdelsförvaltning eller andra berörda aktörer. Synpunkter och klagomål, frågor samt inkommande information har främst inkommit från anhöriga men också från brukare och personal som arbetar i verksamheterna. Många gånger har den som inkommer med till exempel ett klagomål redan varit i kontakt med verksamheten/stadsdelsförvaltningen men upplevt att det inte har lett till någon förändring.

Det inkom 59 synpunkter/klagomål på utförare under årets första tre månader. De vanligast förekommande klagomålen handlade om aktiviteter, personlig omvårdnad, hantering av synpunkter och klagomål, bemanning, samverkan, hälso- och sjukvård, utevistelser samt mat och måltider.

Fyra synpunkter och klagomål på beställarenheter inkom under perioden. Dessa har berört biståndsbeslut, bemötande, tillgänglighet samt handläggningstid.

Det har genomförts 11 inspektioner under perioden. Sju av dessa har genomförts inom vård- och omsorgsboenden och fyra hos utförare av hemtjänst. Samtliga inspektionsrapporter har skickats till verksamhetens ledning samt till uppföljningsansvarig stadsdelsförvaltning. Om inspektion genomförts hos en privat utförare skickades inspektionsrapporten även till ansvarig regionchef, VD eller motsvarande samt till äldreförvaltningens avtalsförvaltare.

Stockholms trygghetsjours avvikelshantering innefattar både interna och externa avvikelser. Interna avvikelser är en egenkontroll av rutiner och arbetssätt inom avdelningen som kan leda till en översyn av arbetssätt och rutiner. Externa avvikelser kopplas vidare till berörda verksamheter för åtgärd.